

LINGGÄN

FRTA KNOWLEDGE
BUSINESS TRAINING & ADVICE

Juni 2022

FRTA KNOWLEDGE webinars & coaching | www.frta.nl | E-mail: froelfsema@frta.nl

Morele zelfdiscipline

Zelfs als ik de verlichtingsgeest heb ontwikkeld, zal ik de verlichting niet bereiken als ik niet goed geefend ben in de drie soorten morele zelfdiscipline. Geef mij alstublieft de inspiratie om dit goed in te zien en de gelofte van de bodhisattva's met groot enthousiasme te beoefenen.

Om de volkomen zuivere betekenis op de juiste manier te kunnen analyseren moet ik afleiding naar verkeerde objecten pacificeren. Geef mij alstublieft de inspiratie om spoedig gestilde concentratie gecombineerd met diep inzicht in mijn bewustzijnsstroom te ontwikkelen. Deze zinnen komen van de Lama Tsong Khapa's die worden genoemd in de basis van goede eigenschappen.

Daarom stelt Chandrakirti in zijn tekst 'Het Ondernemen van de Middenweg' dat ons begrip van bestaan en identiteit van verschijnselen wordt ontwikkeld op basis van het begrijpen van de onderling afhankelijke natuur van de nominale realiteit, en dat identiteit en bestaan in zekere zin voortkomen uit deze onderling afhankelijke relaties.

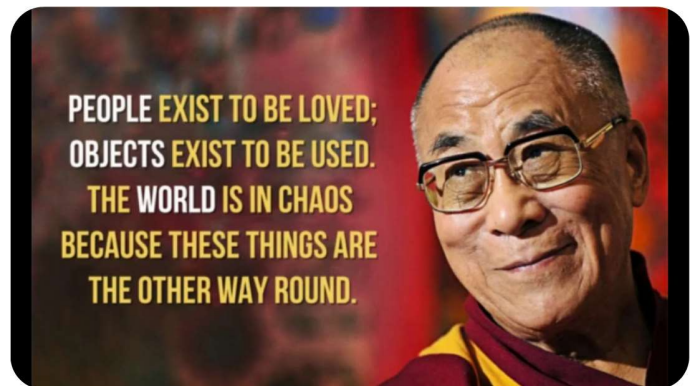
Als we dit begrijpen, begrijpen we het fundamentele boeddhistische idee of concept van oorzakelijkheid, waaruit we kunnen afleiden dat de realiteit louter geconditioneerd is.

Deze redenering stelt ons in staat het idee te weerleggen dat er niet-geproduceerde of niet-veroorzaakte verschijnselen bestaan, omdat dingen tot wording komen door interactie met andere factoren, vanwege oorzaken en omstandigheden.

Dit inzicht in de onderlinge afhankelijke natuur van de realiteit stelt ons in staat het idee van de schepping door een permanent, niet-veroorzaakt wezen te weerleggen, door ons begrip van oorzakelijkheid in termen van louter geconditioneerd zijn [afhankelijkheid van oorzaken en omstandigheden /condities].

Op dezelfde manier zijn we in staat om het idee te weerleggen dat een ding kan ontstaan afhankelijk van oorzaken die identiek zijn aan dat ding zelf, of juist afhankelijk van oorzaken die totaal anders zijn dan het ding zelf, volledig onafhankelijk zijn.

Daardoor zijn we in staat onszelf te bevrijden van al deze extreme zienswijzen en kunnen we het fundamentele idee van oorzakelijkheid begrijpen in de ware zin.

Als we proberen te begrijpen wat er bedoeld wordt met louter oorzakelijkheid afhankelijk van oorzaken en omstandigheden, hoe dingen en gebeurtenissen ontstaan louter afhankelijk van andere oorzaken en omstandigheden, komen we de nodige lastige kwesties tegen waar we een antwoord op moeten vinden.

Een voorbeeld:

Jij bent een persoon en bestaat uit een combinatie van lichaam en geest die tot je persoonlijke identiteit en continuïteit behoort. Op basis hiervan ervaren we een algemeen gevoel van 'ik' die onze persoonlijkheid of identiteit vormt. De combinatie van lichaam en geest worden in het boeddhisme aggregaten genoemd, in de zin van ophopingen, samenstellingen. Elk aggregaat is op zich weer een samenstelling.

De 5 aggregaten zijn: vorm (lichaam), gevoel (fijn pijn en neutraal gevoel), onderscheidingsvermogen, de 6 groepen samenstellende mentale factoren, de 6 soorten primair bewustzijn. Ons mentale primaire bewustzijn is ons meest subtiele aggregaat, een bewustzijnsstroom die van moment tot moment verandert, een continuüm van bewustzijnsmomenten die van leven op leven verder gaat, steeds in andere gedaantes of lichamen.

Als we het continuüm van ons meest subtiele aggregaat in ogenschouw nemen in relatie tot onze ervaring van 'ik', dan zien we dat onze persoonlijke identiteit is gebaseerd op het continuüm/de bewustzijnsstroom op basis waarvan we dat algemene idee van 'ik' benoemen zonder nadere aanduiding, 'ik ben een mens' of 'ik ben een persoon met een bepaalde etnische herkomst' of 'ik ben wat dan ook' zonder verdere kwalificatie.

Dit loutere gevoel van 'ik', deze loutere identiteit die voortkomt uit de continuïteit van het subtiele bewustzijns-aggregaat, is een begin loze continuïteit /bewustzijnsstroom.

Dat loutere gevoel van 'ik' is niet per se geassocieerd met onze persoonlijke identiteit als mens in dit leven.

We kunnen niet zeggen het louter 'ik' is een mens, het louter 'ik' is een dier, omdat we van leven op leven van identiteit veranderen.

We kunnen wel zeggen het louter 'ik' is een voelend wezen met bewustzijn.

We kunnen wel zeggen dat er een continuïteit is van het 'ik' of 'zelf', omdat het louter 'ik' samen met de basis van benoeming van het 'ik' - het subtiele bewustzijns-aggregaat dat is ontstaan uit het voorafgaande moment [onmiddellijk voorafgaande moment van bewustzijn] dat weer is ontstaan uit het voorafgaande moment, dat weer is ontstaan uit het voorafgaande moment enzovoort, want dit is een continue proces van voorafgaande momenten.

We kunnen niet zeggen dat dit continue proces van voorafgaande momenten het product is van karma, want karma speelt geen rol in dit continue proces van voorafgaande momenten, het is simpelweg een natuurlijk gegeven dat dit proces het opeenvolgende momenten steeds doorgaat.

Op het niveau van ons menselijk bestaan nu we een menselijk lichaam en een menselijke geest/bewustzijn hebben kunnen we zeggen: 'Ik ben een mens.' Dat gevoel van 'ik' op basis van het menselijk lichaam en de menselijke geest waarop onze identiteit berust, is wel het product van karma. Waarom?

Mijn menselijk bestaan is een gevolg/vrucht van heilzaam karma, van heilzame activiteiten die ik in het verleden heb verzameld [van morele zelfdiscipline]. Op dit niveau speelt karma een rol.

Dit menselijk lichaam is een product van heilzaam karma.

Wanneer we op zoek gaan naar de materiele of stoffelijke oorsprong van ons menselijke lichaam, de substantiële oorzaak dan komen we uit bij de ouderlijke voortplantingssappen, het oorzakelijk principe van ons lichaam. De stoffelijke oorsprong daarvan kunnen we steeds verder terug traceren totdat we uitkomen bij het begin van het universum, bijvoorbeeld de lege deeltjes aan het begin van dit universum, een volledig lege ruimte.

Volgens de boeddhistische kosmologie waren alle stoffelijke substanties van dit specifieke universum, vóór de evolutie van dit universum begon, aanwezig als kleine lege deeltjes, de zogeheten 'ruimtedeeltjes'.

Dus ook met betrekking tot het continue proces van voorafgaande momenten van stoffelijke deeltjes

Is het simpelweg een natuurlijk gegeven, een natuurwet, het oorzakelijke principe brengt stoffelijke deeltjes voort in hun continuïteit. Ook hier speelt karma geen rol.

De vraag is nu in welk stadium begint karma een rol te spelen?

In het stadium van ruimtedeeltjes zetten bij de evolutie de ruimtedeeltjes hun materiele continuïteit voort, waaruit verschillende materiele structuren ontstaan van samengestelde deeltjes.

Volgens wetenschappelijke theorieën ontstaan zo moleculaire structuren die steeds complexer worden tot op een punt dat de samenstelling van de stoffelijke deeltjes een verschil gaan uitmaken voor de personen die de aarde bevolken.

Met andere woorden, de stoffelijke deeltjes worden direct relevant voor het ervaren van pijn en plezier door de personen die op deze aarde leven. Volgens de Dalai Lama begint in dit stadium karma een rol te spelen. Dit zijn lastige onderwerpen, denk erover na.

**Op een dag wordt je
en besef je dat er geen tijd meer is om
dat te doen wat je altijd al wilde doen.
Doe het nu!**

Paolo Coelho

Het historisch perspectief

De historische Boeddha sprak vaak over de Vijf Skandha's, ook wel de Vijf Aggregaten of de Vijf Hopen genoemd. De skandha's kunnen, heel grof, worden beschouwd als componenten die samenkomen om een individu te maken.

Toen de Boeddha de vier nobele waarheden onderwees, begon hij met de eerste waarheid, het leven is 'dukkha'. Dit wordt vaak vertaald als "het leven is lijden" of "stressvol" of "onbevredigend". (zei ook jaareditie 2021) Maar de Boeddha gebruikte het woord ook om 'vergankelijk' en 'geconditioneerd' te beteken. Geconditioneerd zijn is afhankelijk zijn van of beïnvloed worden door iets anders. De Boeddha leerde dat de skandha's dukkha waren.

De samenstellende delen van de skandha's werken zo naadloos samen dat ze het gevoel creëren van een enkel zelf, of een 'ik'. Toch leerde de Boeddha dat er geen 'zelf' is die de skandha's bezet. Het begrijpen van de skandha's is nuttig om de illusie van het zelf te doorzien. Hier een basis uitleg.

1. Oog	1. Zichtbare vorm
2. Oor	2. Geluid
3. Neus	3. Geur
4. Tong	4. Proef
5. Lichaam	5. Tastbare dingen die we kunnen voelen
6. Geest	6. Gedachten en ideeën

De zes orgels en zes overeenkomstige objecten
Ja, "geest" is een zintuig in dit systeem. Nu op naar de Five Skandhas. (De niet-Engelse namen voor de skandha's zijn in het Sanskriet. Ze zijn hetzelfde in het Sanskriet en Pali, tenzij anders vermeld.)

The First Skandha: Form (Rupa)

Rupa is vorm of materie; iets materiaal dat kan worden waargenomen. In de vroege boeddhistische literatuur omvat rupa de vier grote elementen (stevigheid, vloeibaarheid, warmte en beweging) en hun derivaten. Deze derivaten zijn de eerste vijf hierboven genoemde faculteiten (oog, oor, neus, tong, lichaam) en de eerste vijf overeenkomstige objecten (zichtbare vorm, geluid, geur, smaak, tastbare dingen).

The Second Skandha: Sensation (Vedana)

Vedana is een fysieke of mentale sensatie die we ervaren door contact van de zes vermogens met de externe wereld. Met andere woorden, het is de sensatie ervaren door het contact van het oog met zichtbare vorm, het oor met geluid, neus met geur, tong met smaak, lichaam met tastbare dingen, geest (manas) met ideeën of gedachten.

The Third Skandha: Perception (Samjna, of in Pali, Sanna)

Samjna is de faculteit die herkent. Het meeste van wat we denken noemen, past in het geheel van samjna. Het woord 'samjna' betekent 'kennis die samenkomt'. Het is het vermogen om dingen te conceptualiseren en te herkennen door ze te associëren met andere dingen. We herkennen schoenen bijvoorbeeld als schoenen omdat we ze associëren met onze eerdere ervaring met schoenen.

The Fourth Skandha: Mental Formation (Samskara, of in Pali, Sankhara)

Alle vrijwillige acties, goed en slecht, zijn opgenomen in de verzameling van mentale formaties, of samskara . Hoe zijn acties 'mentale' formaties? Het geheel van mentale formaties wordt geassocieerd met karma omdat vrijwillige handelingen karma creëren. Samskara bevat ook latent karma dat onze houdingen en voorkeuren bepaalt. Vooroordelen en vooroordelen horen bij deze skandha, net als interesses en attracties.

The Fifth Skandha: Consciousness (Vijnana, of in Pali, Vinnana)

Vijnana is een reactie die een van de zes vermogens als basis heeft en een van de zes overeenkomstige fenomenen als object. Het auditieve bewustzijn - horen - heeft bijvoorbeeld het oor als basis en een geluid als object. Mentaal bewustzijn heeft de geest (manas) als basis en een idee of gedachte als object. Het is belangrijk om te begrijpen dat dit bewustzijn of bewustzijn afhangt van de andere skandha's en niet onafhankelijk van hen bestaat. Het is bewustzijn maar geen herkenning, omdat herkenning een functie is van de derde skandha. Dit bewustzijn is geen sensatie, wat de tweede skandha is.

Voor de meesten van ons is dit een andere manier om over 'bewustzijn' na te denken.

